

Karl Marx

VETOOMUS YHDYSVALTOJEN
KANSALLISELLE TYÖVÄENLIITOLLE ²⁰³

Työläistoverit!

Työväenliittomme perustavassa ohjelmassa julistimme: »Ei hallitsevien luokkien viisaus, vaan niiden rikollista mielettömyyttä vastaan kohdistunut Englannin työväenluokan sankarillinen vastarinta pelasti Länsi-Euroopan häpeällisestä ristiretkiseikkailusta, jonka tarkoituksena oli orjuuden ikuistaminen ja levittäminen Atlantin valtameren toisella puolella.»* Nyt on koittanut teidän vuoronne estää sota, jonka seurauksena Atlantin valtameren kummallakin puolen kasvava työväenliike tulisi epäilemättä temmatuksi taaksepäin epämääräiseksi ajaksi.

Tuskin tarvitsee todistella teille, että on olemassa eurooppalaisia valtakuntia, jotka toivovat kiihkeästi Yhdysvaltojen vetämistä sotaan Englantia vastaan. Pikainen silmäys kauppatilastollisiin tietoihin saa meidät vakuuttumaan siitä, että Venäjän raaka-aineiden vienti — Venäjällähän ei ole mitään muuta vietävää — oli perääntynyt nopeasti amerikkalaisen kilpailun edessä kunnes sisällissota²⁰⁴ muutti yhtäkkiä tilanteen. Amerikkalaisten aurojen takominen miekoiksi juuri nyt merkitsisi, että tuo despoottinen valtakunta, jonka viisaat tasavaltalaiset valtiomiehenne ovat valinneet lähimmäksi neuvonantajakseen, tulisi pelastetuksi sitä uhkaavalta vararikolta. Riippumatta lainkaan minkään hallituksen erikoiseduista, eikö kuitenkin olisi sortajiemme yhteisten etujen mukaista muuttaa yhä voimistuva kansainvälinen yhteistyömme meidän keskinäiseksi sodaksi?

* Ks. tätä osaa, s. 288—289. *Toim.*

Tervehdyskirjeessämme herra Lincolnille sen johdosta, että hänet valittiin uudelleen presidentiksi, lausimme vakaumuksenamme, että Amerikan sisällissodalla tulee olemaan yhtä suuri merkitys työväenluokan kehitykselle kuin Amerikan vapaussodalla²⁰⁵ oli porvariston kehitykselle.* Orjanomistusta vastaan käydyn sodan voitokas päätyminen avasi tosiaan uuden aikakauden työväenluokan historiassa. Juuri tuohon aikaan itsessään Yhdysvalloissa syntyi riippumaton työväenliike, jota vanhat puolueenne ja niiden ammattipolitikoitsijat tarkkaavat suuttuneina. Kypsyäkseen tuo liike tarvitsee rauhan vuosia. Sen tukahduttamiseksi on tarpeen sota Yhdysvaltojen ja Englannin välillä.

Sisällissodan välittömänä kouraantuntuvana tuloksena oli luonnollisesti amerikkalaisen työläisen aseman huononeminen. Yhdysvalloissa samoin kuin Euroopassakin hirvittävä vampyyri — valtionvelka — jota siirrelään harteilta toisille, sälytettiin lopulta työväenluokan harteille. Eräs valtiomiehenne sanoi, että välttämättömyystarvikkeiden hinnat ovat kohonneet 78 % vuodesta 1860 alkaen, samaan aikaan kun ammattitaidottoman työläisen palkka on kohonnut vain 50 % ja ammattitaitoisen 60 %.

»Pauperismi kasvaa nykyään Amerikassa nopeammin kuin väestö», hän valitti.

Sitä paitsi työväenluokan kärsimysten taustalla erotuu yhä jyrkemmin finanssiylimystön, kiipijäylimystön²⁰⁶ ja muiden sodan synnyttämien loiseläjien räikeä ylellisyytys. Kaikesta tästä huolimatta sisällissodan tulos — orjien vapautus ja sen luokkaliikkeellenne antama moraalinen virike — oli sittenkin myönteinen. Uuden sodan, joka ei ole puolustettavissa enempää ylevillä tavoitteilla kuin suurella sosiaalisella välttämättömyydelläkään, vanhan maailman hengessä käytävän sodan tuloksena eivät olisi rikutut orjan kahleet, vaan uudet kahleet vapaalle työläiselle. Kurjuuden kasvu, jonka se toisi tullessaan, antaisi heti kapitalisteillenne aihetta ja keinot pakottaa vakinaisen armeijan sydämettömillä miekoilla työväen-

* Ks. tätä osaa, s. 295. *Toim.*

luokka luopumaan rohkeista ja oikeutetuista pyrkimyksistään.

Siksipä juuri teidän kunniakkaana velvollisuutenanne on todistaa maailmalle, että nyt vihdoin työväenluokka ei astu historian areenalle enää nöyränä käskyläisenä, vaan itsenäisenä voimana, joka tajuaa vastuullisuutensa ja pystyy sanelemaan rauhan siellä, missä niin sanotut isännät huutavat sotaa.

Lontoossa 12. toukokuuta 1869

*Kirjoittanut Marx
Julkaistu lehtisenä »Address
to the National Labour Union
of the United States»,
London 1869*

*Valitut teokset kolmessa
osassa, 2. osa, s. 137—138*